Magiczny Kraków

„Kuchnia od kuchni”, czyli opowieść o technologicznej rewolucji codzienności

2026-03-30

Sprzęty kuchenne, garnki, lodówki i miksery jako świadkowie historii. Nowa wystawa w Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie pokazuje, że domowa przestrzeń i jej wyposażenie to nie tylko tło życia, lecz także zapis wielkiej przemiany cywilizacyjnej, która na dobre zmieniła sposób naszego codziennego funkcjonowania – to, jak gotujemy, przechowujemy i myślimy o jedzeniu.

27 marca w Zajezdni przy ul. św. Wawrzyńca 15 została otwarta nowa ekspozycja czasowa „Kuchnia od kuchni”, która zabiera zwiedzających w podróż przez zmieniający się świat domowej kuchni. To opowieść o tym, jak postęp technologiczny przeobraził zwyczajne, codzienne czynności w dobrze zorganizowany i coraz bardziej zautomatyzowany proces.

Wystawa prowadzi przez kolejne etapy domowej „rewolucji kulinarnej” – od sposobów pozyskiwania żywności, przez organizację samej kuchennej przestrzeni, aż po jej wyposażenie i techniki przechowywania produktów. Przypomina, jak wyglądało miejskie zaopatrzenie zanim pojawiły się współczesne sieci handlowe, i jak zmieniały się metody przechowywania jedzenia – od dawnych spiżarni i lodowni po nowoczesne chłodziarki i przemysłowe technologie konserwacji.

Osobną część ekspozycji poświęcono urządzeniom, które zrewolucjonizowały codzienne przygotowywanie posiłków. Na zwiedzających czekają m.in. kultowe sprzęty domowe, mechaniczne i pierwsze elektryczne rozwiązania kuchenne, które stopniowo przejmowały najbardziej pracochłonne czynności.

Twórcy wystawy zwracają także uwagę na mniej oczywiste aspekty życia domowego, m.in. kwestie higieny czy gospodarowania odpadami. Pokazują, jak zmieniały się metody dbania o porządek, od tradycyjnych, często zaskakujących dziś rozwiązań, po pierwsze zmywarki i środki czystości, które weszły do powszechnego użytku.

Jak podkreślają kuratorzy, zmiany w wyposażeniu kuchni są zwierciadłem szerszych przemian społecznych i technologicznych. Domowe wnętrze staje się tu „papierkiem lakmusowym” modernizacji, miejscem, w którym historia techniki spotyka się z codziennym życiem.

Wystawa prezentuje bogaty zbiór obiektów ze zbiorów muzeum, uzupełniony o archiwalne fotografie, materiały filmowe i animacje. To również propozycja dla miłośników wzornictwa i techniki XX wieku, w tym szczególnie okresu PRL-u.

Ekspozycję „Kuchnia od kuchni” można oglądać od 27 marca w Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie.